

Ñanj kartâ huïj nânj huin gachrûn Apóstol Pablo

riñan nej

CORINTIOS

Ga'nín Pablo nuguan' nì'ñanj an riñan nej dinînt nne ruhuâ yuman' snà'ànj Corinto

1 Ñũnj huin Pablo, nì huín sí ga'anj gi'digân sinîn si-nùguàn' Ma'an Jesucristo nì gi'hia sa garan' ruhuâ Ma'an Ña'anj an, nì ga'nín nguèj ñũnj dinînt Timoteo ñanj karta nânj hua riñan nej suj huin si-nùhuì Ma'an Ña'anj an nne ruhuâ yuman' snà'ànj Corinto, nì huê danj ñanj huaj ñanj nânj riñan a'ngô nej dinînt huin sí gè man nìn' gàchrà' riñan hio'ó Acaya: ² Ña'anj huin Rej nê' nì huej huin Rej Ma'an Señor Jesucristo, nì gi'hia sunuj u nì huê danj ñanj gi'hia si ga ñin'inj ruhuâ nej suj.

Giran' sañun Pablo

³ Ga'min hue'ê nê' yi'í Ma'an Ña'anj huin Rej Ma'an Señor Jesucristo, dadin' Ma'an huin Rej nê' nì ganân àko ruhuaj ni'in nê' nì Ma'an huin Ña'anj gi'hiaj ganahuin nìhià' ruhuô', ⁴ nì Ma'an gi'hiaj si ganahuin nùkuaj ruhuô' ngà daran' nej sañun guyumân riñun', da'nga nì ga'hue gi'hio' si ganahuin nìhià' ruhuâ a'ngô nej dugui' giran' sañun, rayi'í guendâ ganahuin nùkuaj ruhuô' gi'hiaj Ma'an nì huê danj ñanj gi'hiô' ganahuin nìhià' ruhuâ a'ngô nej dugui'. ⁵ Dadin' giran' sañun sta'u' rayi'í Ma'an Cristo, nì huê danj ñanj ùta nìko guruguñu'unj Ma'an Ña'anj an ñun' nì ganahuin nìhià' ruhuô' gi'hiaj Ma'an Ña'anj an. ⁶ Nì si giran' sañun nej ñũnj, nì giran'

sañun nej ñûnj guendâ ganahuin nùkuaj ruhuâ nej suj ni gananin nej suj; ni si Ma'an Ña'anj an gi'hiaj ganahuin nùkuaj ruhuâ nej ñûnj, ni huê danj nanj ganahuin nùkuaj ruhuâ nej suj nga guyumân sañuun riñan nej suj dàj rûn' giran' sañun nej ñûnj. ⁷ Ni ànù'huìj nej ñûnj ni hua yitînj ruhuâ nej ñûnj ni'in nej ñûnj nej suj, dadin' ni'in nej ñûnj si giran' sañun nej suj ngà nej ñûnj, sani huê danj nanj ganahuin nùkuaj ruhuâ nej suj.

⁸ Dinînj, garan' ruhuâ nej ñûnj si gunin nej suj si yàngà' ni ùta giran' sañun nej ñûnj nga gane nej ñûnj riñan hio'ó Asia; dadin' ùta giran' sañun nej ñûnj ni ganin ruhuâ nej ñûnj sisi si gunùkuaj nej ñûnj, ni ganin ruhuâ nej ñûnj sisi si ga nì'nà' nej ñûnj. ⁹ Ni ganin ruhuâ nej ñûnj si gà' 'ngo giri' nì'hiaj nej ñûnj gàhuì' nej ñûnj, ni dùgùnàj ganin ruhuâ nej ñûnj dadin' nun ginun ñan nej ñûnj ma'an nej ñûnj mánj, ni ginun ñan nej ñûnj Ma'an Ña'anj an dadin' huej huin sa gi'hiaj ganahuin nì'nà' nej nîman; ¹⁰ ni Ma'an Ña'anj an gi'hiaj gananin nej ñûnj, ni hua nanj gananin nej ñûnj riñan sañun chî' xi ñan huaj gàhuì' nej ñûnj, ni hua nanj ànù'huìj nej ñûnj si gi'hia gananin nej ñûnj riñan sañun chî' xi dânj. ¹¹ Ni gurugûnu'unj nej suj gachînj nì'hiaj nej suj riñan Ma'an Ña'anj an rayi'î nej ñûnj, ni si gà'ì nej suj gachín nì'hiaj rayi'î nej ñûnj ni huê danj nanj ùta gà'ì nej guì gà'huì' si guruhuâ Ma'an Ña'anj an rayi'î guendâ gi'hiaj sunuj Ma'an Ña'anj an ngà nej ñûnj.

Nùnj huin saj ni nun ga'anj Pablo yuman' sn'ànj Corinto

¹² Dadin' rayi'î dan ni ganahuin nìhià' ruhuâ nej ñûnj:

Dadin' ni'in sà' da'nga' nun ruhuâ nimân nej ñûnj, ni nun gi'hiaj nej ñûnj si ùta ni'in nej ñûnj, ni dàj rûn' gidigân Ma'an Ña'anj an ni huê danj ga'min nej ñûnj, ni nun ga'min nej ñûnj nej nuguan' gidigân nej sí mánj, ga'min nej ñûnj ngà sunuj rikí Ma'an Ña'anj an riñan nej ñûnj, ni huê danj nanj ga'anj nej ñûnj a'ngô nej yuman' mán ruhuâ yumiguì, ni dânanj ùta nìko gurugu'un rukû nej ñûnj ngà sa gi'hiaj nej suj. ¹³ Dadin' nun gachrun nej ñûnj rayi'î a'ngô nej nuguan' nìn' gachin

gahia nej suj, sani garan da'nga ruhua nej suj; ni gànà'huì si nda ne' rùkù nì garan da'nga ruhua nej suj; ¹⁴ dadin' da'aj danin nì gà' garânj da'nga' ruhua nej suj nì ganahuin nihia' ruhua nej suj gi'hiaj nej ñûnj, nì huê danj nanj ganahuin nihia' ruhua nej ñûnj gi'hiaj nej suj.

¹⁵ Huê danj nì nitaj si gi'hiaj chì' man ruhuâj nì guchi' sininj ñan màn nej suj, nì huê danj nanj ganin ruhuâj gùchì' ñûn ñan màn nej suj nì ganahuin rà'a nej suj si-sunuj Ma'an Ña'anj an. ¹⁶ Nì ganin ruhuâj gùchij ñan màn nej suj nì ne' rùkù nì gà'àn Macedonia, nì ne' Macedonia nànikàj ñûn gùnùmànj ñan nne nej suj, nì gà'ninj chrej nej suj gà'àn estado Judea. ¹⁷ Nì nga ganin ruhuâj gùchij ñan màn nej suj. Nì nun ganin hue'ê ruhuâj rà' saj ûn'. Nì sa ganin ruhuâj dan nì sa giri rà ma'an huin nanj nî'. Rayi'î dan nì gata "gà'hue" nì ne' rùkù nì gatâ "sì ga'hue" nanj nî'. ¹⁸ Sani, hue'ê dagahuin Ma'an Ña'anj an dadin' dagahuin sa gata nì huej huin sa ni'in, rayi'î dan nì nga gataj nej ñûnj "ga'hue" nì nun nànikàj ruhua nej ñûnj orâ chre nì gataj nej ñûnj "sì ga'hue" mánj. ¹⁹ Dadin' Ma'an Jesucristo huin Da'ní Ma'an Ña'anj an, nì huê rayi'î Ma'an huin sa ganata' Silvano ngà Timoteo siganinj nej suj, nì huê rayi'ij ganatá riñan nej suj, nì nga gataj Ma'an Jesús si "ga'hue" nì nun gatâ "sì ga'hue mánj" nì ga'hue gata; ²⁰ Nì gisij daran' nej sa gataj Ma'an Ña'anj an rayi'î Ma'an Jesús, rayi'î dan nì ga'min hue'ê nê' rayi'î Ma'an Ña'anj an nì gataj nê' si "huê danj huin" yàngà' rayi'î guendâ guyumân ruhuô' ni'în' Ma'an Cristo Jesús. ²¹ Nì huê Ma'an Ña'anj an huin sa nagi'hiaj nùkuaj da' go'ngo nê', nì huê Ma'an huin sa gi'hiaj yugui ñùn' guendâ ginikaj duguî' ngà Ma'an. ²² Nì gachrij Ma'an Ña'anj an si-da'ngaj ñùn', nì gi'hiaj yitîn ruhua nimûn' ngà Ma'an Espiritu Santo.

²³ Nì gachin nì'hia riñan Ma'an Ña'anj an si ganikinj gahuin sa gin'in sa giran' ma'an nimânj, dadin' ganin ruhuâj gurugûñu'un nej suj rayi'î dan nì huâ nun gùchij yuman' snà'anj Corinto. ²⁴ Nì sì ganin ruhua nej suj si nagi'hiaj si'hiaj

nej ñúnj sa guyumân ruhuâ nej suj mánj, sa gi'hiaj nej ñúnj huin si man si guruguñu'unj nej ñúnj guendâ ganahuin ñihà' ruhuâ nej suj; dadin' rayi'í guendâ guyumân ruhuâ nej suj ñi rayi'í dan ñi ñikín' ran nej suj.

2 Ñi ganân ruhuâj si nga gùchìj ñan màn nej suj, ñi sî gi'hia si ganân ruhuâ nej suj. ² Dadin' si gi'hia si ganân ruhuâ nej suj, ñi ahuin sí gi'hiaj ganahuin ñihà' ruhuâj rà'aj. 'Ngo rìn nej suj huin sa ga'hue gi'hiaj ganahuin ñihà' ruhuâj. ³ Rayi'í dan ñi gachrúnj dànánj riñan nej suj ñi nga gùchìj ñan màn nej suj ñi sî ganân ruhuâj gi'hiaj nej suj mánj; dadin' dànánj da'hui ganahuin ñihà' ruhuâj gi'hiaj nej suj, dadin' dànánj da'hui nê' ganahuin ñihà' nùguàn'an ruhuâ nê'. ⁴ Dadin' ùta giran' sàñúnj, ñi ùta huin ruhuâ nimânj ñi ùta dugue'é nga gachrúnj ñanj karta nânj riñan nej suj, sanì sê sî gi'hia guendâ ganân ruhuâ nej suj huin mánj, gachrúnj dànánj guendâ ginì'in nej suj si ùta 'ì ruhuâj ni'ín nej suj.

Ginikaj Pablo nimân ñiko rayi'í sí gachín nuguan'an riñan sô'

⁵ Sanì si hua 'ngo sí gi'hiaj ganân ruhuâj, ñi sê man riñan 'ngo rín gi'hiaj yì'ì sô' mánj, “dadin' nda ñan huaj ga'hue”, ñi huê danj nanj gi'hiaj sô' si ganân ruhuâ nej suj. ⁶ Sanì si gà' gataj gà'ì ran' nej suj si hua a'nan' sa gi'hiaj sí dânj ñi gà' dùgùnàj hua sa gataj nej suj gùnìn sô'. ⁷ Huê danj ñi, sa da'hui nej suj gi'hiaj nej suj huin, ñi ginikaj nej suj nimân ñiko ngà sí dan ñi nàgà'hui' nej suj chrej nùkuaj rùhua riñan sô', da'nga ñi sî gininaj ruhuâ sô' guendâ ganân ruhuâ sô'. ⁸ Rayi'í dan ñi gachín ñihia si gidigân nej suj si yàngà' gà' ganahuin 'ì ñún ruhuâ nej suj ni'in nej suj sí dânj. ⁹ Dadin' huê rayi'í dan gachrúnj riñan nej suj, guendâ gayakaj da'ngá si hia chrún nej suj dagahuin nej suj daran' sun giyi'nín' sun riñan nej suj. ¹⁰ Ñi sí riñan ginikaj nej suj nimân ñiko, ñi ginika nimân ñiko rayi'í sô'; dadin' gà' ginikâ nimân ñiko rayi'í sô', ñi si hua 'ngo sa ràyì'ì ginikâ nimân ñiko, ñi gini'in Ma'an Cristo sa gi'hia.

¹¹ Da'nga nì sị gi'hiaj ganan Sichre riñan nê'; dadin' gà' ni'în' daj hua sa ganin ruhuaj.

**Nitaj si hua ãin'inj ruhuaj nga
guchí yuman' snà'ànj Troas**

¹² Nga guchí riñan hio'ó Troas nì ganainj nuguan' gi'hiaj ganainj nej guì nì huej huin si-nùguàn' Ma'an Cristo, nì nùnj huin si ganayi'ninj riñan rahue'e guendâ gànàninj si-nùguàn' Ma'an riñan hio'ó nânj, ¹³ sanì nun ga ãin'inj ruhuâ nanè nimânj, rayi'î guendâ nun gànàri'ij ãin'înt Tito; huê danj nì ga'mînj gà nej sô' màn hiuj dânj nì gahuí nì ga'an riñan hio'ó Macedonia.

Ma'an Cristo gi'hiaj nì gunukua gi'hiaj gananj

¹⁴ Sanì guruhâ Ma'an Ña'anj an, dadin' huej huin sa gi'hiaj nì gunukuô' gi'hiaj ganun' dadin' guruguñu'unj Ma'an Cristo Jesús ñun', nì huej gi'hiaj nì ga'hue ganainj' nìn' gachrà' riñan hio'ó si-nùguàn' Ma'an Ña'anj an nì si-nùguàn' Ma'an Ña'anj an huin daj rûn' huin datò' gin' daj a. ¹⁵ Dadin' guendâ Ma'an Ña'anj an nì nê' gà' ganainj nì huin' si-dàtò' Ma'an Cristo sa gin' daj a, nì nej guì ga'anj nì'hia; ¹⁶ nì huin ninj datò' gin' ri'hiuj dadin' gà' gahuí' ninj, sanì nej guì gà' ganainj nì gin' daj ninj dadin' hua nì'nà' ninj, nì ahuin guì gà' hua yugui gànàtâ' si-nùguàn' Ma'an rà'aj. ¹⁷ Sanì nitaj si gi'hiaj nej ñúnj daj rûn' gi'hiaj ùta gà'ì nej sí, dadin' nej sí dânj nì gudu'huêj nej sô' si-nùguàn' Ma'an Ña'anj an nì gidigañu'unj nej sô' gà'ì nej guì, sanì nej ñúnj nì ga'min nej ñúnj nuguan' yàngà' riki Ma'an Ña'anj an, nì gà' gini'in Ma'an Ña'anj an daj gi'hiaj nej ñúnj rayi'î Ma'an Cristo.

**Nuguan' nàkà guchi' Ma'an Ña'anj
an 'ngo du'hua gà nej guì**

3 Gày'ì ñún nej ñúnj ga'min hue'ê nej ñúnj rayi'î nej ma'an nej ñúnj riñan nej suj nanj nîn'. Ni'ñanj yàngà'

nej n̄unj, d̄aj r̄un' ni'ñanj a'ngô nej sí 'ngô ñanj karta ga'min hue'ê rayi'f̄ nej n̄unj ñanj n̄n'. Dadin' huê danj gi'hiaj a'ngô nej sí. ² Danj nej n̄unj ñanj karta ga'min hue'ê rayi'f̄ nej suj huin nej ma'an nej suj, dadin' nunj ruhuâ nimân nej suj, ni ni'in daran' nej gui d̄aj gi'hiaj nej suj, ni gahia daran' ninj nej suj; ³ ni nda hue'ê chre gurugui' si huin nej suj 'ngô ñanj karta gachr̄un Ma'an Cristo, dadin' gachrunj san̄i sê ngà tinta gachrunj nej nuguan' d̄anj ruhuâ nimân nej suj mánj, gachrunj ngà si-letra Ma'an si-Esp̄ritu Ma'an Ña'anj ni'nà'a; ni sê riñan 'ngô hiěj nn̄un letra dan gi'hia mánj, nnunj riñan nneè nimân nej suj gi'hia.

⁴ Ni rayi'f̄ Ma'an Cristo ni gini'in nej n̄unj Ma'an Ña'anj an ni huà yit̄inj ruhuâ nej n̄unj. ⁵ San̄i nitaj si gan̄in ruhuâ nej n̄unj si nej ma'an nej n̄unj giri rà nej nuguan' chr̄un nej n̄unj ga'min nej n̄unj, ni nej nuguan' ni'in hue'ê nej n̄unj ni Ma'an Ña'anj an huin rik̄i riñan nej n̄unj rayi'f̄ dan ni ga'hue ga'min nej n̄unj. ⁶ Ni huê Ma'an gi'hiaj si ga'hue ḡini'in hue'ê nej n̄unj ni gahuin nej n̄unj sí gànàt̄a' nuguan' nàkà guchi' Ma'an Ña'anj an 'ngô du'hua ngà nej gui, ni sê si nnun ley dan riñan hiěj mánj, dadin' si-nànè Ma'an Esp̄ritu huin, dadin' ley ni gi'hia si gahui' nej gui, san̄i Ma'an Esp̄ritu ni ganahuin ni'nà' nimân nej gui gi'hia.

⁷ Ni si nda rañ chre hua ley nnun riñanj hiěj ganahuin ra'a Moisés ni gahui' nej gui gi'hia, san̄i nun gà'hue ḡini'hiaj ninj riñan Moisés dadin' nda rañ chre hua riñan sô', ni si nda rañ chre hua ley dan san̄i ḡyùmàn 'ngô gui ni gir'èj. ⁸ Ni si ga hue'ê ley san̄i d̄ananj hue'ê sta'u ga sun gi'hiaj Ma'an Esp̄ritu Santo. ⁹ Dadin' ley ni ganahuin ra'a nej sij kast̄igu gi'hia san̄i hue'ê gaj ni ginunj riñan hiěj, san̄i d̄ananj ùta nùkuaj gi'hiaj sun Ma'an Esp̄ritu dadin' gi'hia sisi si gada'hui nej gui gakin'in riñan Ma'an Ña'anj an. ¹⁰ Dadin' n̄unj huin si huà hue'ê ley ga'hui' Ma'an Ña'anj an riñan Moisés, san̄i nitaj si huà hue'ê man doj d̄aj r̄un' nùkuaj hua nuguan' nagi'hiaj nàkà Ma'an Ña'anj an ngà nê' mánj. ¹¹ Dadin' si ga hue'ê si-ley

Moisés sanj nun ga nìgànj man, nì dānanj ūta hue'ê hua nì ga nìgànj nuguan' riki Ma'an Ña'anj an riñan nê'.

¹² Huê danj nì àn'ahuij nej ñũnj, rayi'î dan nì nitaj si guyu'hui' nej ñũnj nga ga'min nej ñũnj. ¹³ Nì nitaj si gi'hiaj nej ñũnj dāj rûn' gi'hiaj Moisés, dadin' garán sô' 'ngō atsîj belo riñan sô', guendâ sî gini'in nej guiì Israelita dāj hua riñan sô' sanj sa gànàrè' huin ley. ¹⁴ Sanj nun ga'hue garān da'nga ruhuâ nej sij; dadin' nda gui hiaj nì nga gahia nej sij nuguan' nâ guchi' Ma'an Ña'anj an 'ngō du'hua ngà nej sij, nì huā nanj garán atsîj belo riñan nej sij, sanj gà' ga'nêj Ma'an Cristo atsîj belo dânj. ¹⁵ Nda gui hiaj, nì nga gahia nej sij ñānj librû gachrûn Moisés, nì huā nanj garān atsîj belo dânj riñan nimân nej sij. ¹⁶ Sanj nga naduna Ma'an Señor nimân nej sij, nì giyì'ne atsîj belo riñan nimân nej sij. ¹⁷ Sanj Ma'an Señor nì Espíritu huin; nì ñan nne si-Espíritu Ma'an Señor, nì huā nî'ninj gunanj gitsî' riñan Ma'an. ¹⁸ Huê danj nì, daran' nê' hua nî'ninj riñan nì dāj rûn' gi'hiô' nga nagi'hiaj hue'ê riñun' nga gini'hio' riñan nne gune'in nì huê danj nagi'hiaj hue'ê' Ma'an Señor ñùn' nì ganahuin hue'ê' dāj rûn' hua hue'ê' Ma'an Señor; dadin' Ma'an si-Espíritu Ma'an Señor huin sa nagi'hiaj hue'ê' ñùn' nanj ánj.

4 Rayi'î dan, nì nìkaj sun nej ñũnj si-sun Ma'an Ña'anj an nì chrūn nej ñũnj gi'hiaj sun nej ñũnj dadin' guruguñu'unj Ma'an Señor rukû nej ñũnj, nì rayi'î dan nì nitaj si ginichre ruhuâ nej ñũnj mánj. ² Sa sinin gi'hiaj nej ñũnj huin si gudunāj nej ñũnj nej gākīn' gi'hiaj huì nej ñũnj dadin' ūta nà'āj hua nej sa gi'hiaj nej ñũnj, hiaj nì nitaj si nìkaj nej ñũnj mañan guendâ gidigañu'unj un nej ñũnj nej guiì, nì nitaj si garānj sun nej ñũnj si-nùguàn' Ma'an guendâ gidigañu'unj nej ñũnj nej guiì, sa gi'hiaj nej ñũnj daran' diû huin si ga'min nej ñũnj nuguan' yàngà'a, nì duguta sun nej ñũnj daran' da'nga' nun ruhuâ nimân nej guiì riñan Ma'an Ña'anj an.

³ Sanj ganānīn nej ñũnj nuguan' gi'hiaj ganānīn nej guiì, nuguan' huā nīn' gi'nīnj huì riñan a'ngô nej guiì, dadin' huā

nìn' gi'nin̄j huì man riñan nej guì ga'an̄j nì'hia. ⁴ Sanì ñan nitaj si guyumân ruhuâ nej guì dânj, nì ña'an̄j nne ruhuâ yumiguì nânj gi'hiaj gahuin rumìn' da'nga' ninj, rayi'í dan nì na'hue gudugun nuguan' gi'hiaj gan̄anin ninj ruhuâ da'nga' ninj dàj nìko hua M̄a'an Cristo, dadin' huej huin sa gidigân dàj nìko hua M̄a'an Ña'an̄j an. ⁵ Dadin' nitaj si ganata' nej ñúnj rayi'í nej ma'an nej ñúnj mánj, ganata' nej ñúnj rayi'í M̄a'an Jesucristo dadin' huej huin M̄a'an Señor nì nej ñúnj huin m̄usu riñan nej suj rayi'í M̄a'an Jesucristo. ⁶ Dadin' M̄a'an Ña'an̄j an ga'nin' suun, si ḡyìgìn ñan rùmìn'in, nì huê M̄a'an gi'hiaj ḡyìgìn ruhuâ nimân nej suj ngà si-nùguàn'an̄j, da'nga nì giyigìn nì ḡinì'in nej suj dàj nìko nì dàj hue'ê hua M̄a'an Ña'an̄j an nì dàj nìko giràn riñan M̄a'an Cristo.

Gùyùmàn yit̄in̄j ruhuô' nì ga'hue ganik̄in' run'

⁷ Nì si-nùguàn' M̄a'an Ña'an̄j an huin dàj r̄un' huin san'an̄j oro, nì nunj ruhuâ nimân nê' nì nimân nê' huin dàj r̄un' huin hio'ó bârru, nì ga'hue gidiḡun' si si-nùguàn' M̄a'an huin sa n̄ikaj sun, nì sê nê' huin sa ga'min nùguàn' nùkuaj dânj riñan nej guì mánj; ⁸ nì ùta giran' sañun yàngà' nej ñúnj, sanì nun ḡinichre ruhuâ nej ñúnj; nì ùta gahuin yàngà' ruhuâ nej ñúnj sanì ga nùkuaj ruhuâ nej ñúnj, ⁹ gata rà'a nej sij nej ñúnj, sanì nun gà'nin̄j ra'a M̄a'an Ña'an̄j an nej ñúnj, nì gi'hiaj nej sij si gan̄at̄u nej ñúnj sanì nun gan̄ahuij nej ñúnj gi'hiaj nej sij mánj, ¹⁰ dànè' gahuin huaj nej ñúnj, nì nun ruhuâ nej ñúnj dàj nìko giran' sañun M̄a'an Jesús nga gahuin, nì huà ruhuâ nej ñúnj si dàj r̄un' giran'an̄j nì huê danj giran' nej ñúnj. ¹¹ Dadin' nej ñúnj hua nì'nà', nì daran' diú ga'hue ḡahuì' nej ñúnj rayi'í M̄a'an Jesús, nì dàj r̄un' giran' sañun M̄a'an Jesús ngà nneè ku nì huê danj ga'hue giran' sañun nej ñúnj ngà nneè kú nej ñúnj. ¹² Huê danj nì doj huaj ḡahuì' nej ñúnj, sanì dàn̄an̄j ganahuin nì'nà' nej suj.

¹³ Nì guñan̄ guyumân ruhuâ nej sô' nì dàj r̄un' nnun̄j riñan ñan̄j: “Nì guyumân ruhuâj”, nì rayi'í dan nì ga'min̄j, huê danj nan̄j guyumân ruhuâ nej ñúnj nì rayi'í dan nì ga'min nej ñúnj,

¹⁴ gà' ni'in nej ñûnj si Ma'an sa gi'hiaj gana'nînj Ma'an Señor Jesús siganînj nej nîman, ni huê Ma'an gi'hiaj gànà'nînj nej ñûnj siganînj nej nîman dàj rûn' gana'nînj Ma'an Jesús, ni gidiganj nej ñûnj riñan nej suj. ¹⁵ Dadin' daran' nej sañun nânj guyumân riñan nej ñûnj, guendâ 'ì ruhuâ nej ñûnj ni'in nej ñûnj nej suj, ni nga ganahuin rà'a nej suj sunuj u gi'hiaj Ma'an Ña'anj an, ni ùta gà'ì nej guiì gà'huì' si guruhuâ Ma'an Ña'anj an, huê danj ni ganahuin nìhià' ruhuâ Ma'an Ña'anj an nanj ánj.

¹⁶ Sanì gà' dânj ni, nitaj si ginichre ruhuâ nej ñûnj; nùnj huin si gà' huaj gininaj ruhuâ nneè kú nej ñûnj, sanì nanè nimân nej ñûnj ni da' gui ni dânanj ganahuin nàkà nanè nimân nej ñûnj nanj ánj. ¹⁷ Dadin' sañun hua riñan nej ñûnj ni doj huaj ni rà'ñanj gachînj; sanì sa gi'hia huin si guruguñu'un guendâ gùchì' nej ñûnj gane nìgànj nej ñûnj ngà Ma'an Ña'anj an ni dânanj ùta nìko huaj ni ùta hue'ê huaj nanj ánj. ¹⁸ Nitaj si ga'nín ñan nej ñûnj nej rasun gurugui' gini'in nej ñûnj mánj, ga'nín ñan nej ñûnj nej rasun nitaj si gurugui' gini'in nej ñûnj, dadin' nej rasun gini'ín' ni man doj sînj ga hue'ej, sanì nej rasun nitaj si gini'ín' ni sa ga nìgànj gahuin nanj ánj.

5 Dadin' gà' ni'ín' si riñan hio'ó nânj, ni nneè ku' ni huin dàj rûn' huin 'ngò hue' nne' sanì hua 'ngò gui ni girè'ej, sanì gà' hua yugui 'ngò hue' nìko ne' yàtà'a gi'hiaj Ma'an Ña'anj an gane' nìgùn', sanì hue' dânj ni sê sa gi'hiaj rà'a nej guiì huin mánj. ² Rayi'í dânj ni ga'na' guchej e yihiô' nga nìn' nne' ruhuâ nneè kú nânj, dadin' ùta huin ruhuô' gùchì' gane dukô' hue' nne yàtà'a. ³ Huê danj ni nneè kù' ni dàj rûn huin re'e atsij i huê danj nahuij man, sanì hua 'ngò gui ni ganahuin nàkà ñûn man. ⁴ Huê danj nanj nneè ku' ni huin dàj rûn' huin 'ngò hue'e rayi'í dan ni ùta ga'min nùkuô' ni ùta huin ruhuô'; dadin' nun garan' ruhuô' si ga'anj ni'hio', sa ruhuô' huin si ganahuin nàkà ñûn', ni nga gahuì' ni ganahuin nì'nò' ni gane nìgùn'. ⁵ Ni Ma'an huin sa gi'hiaj yugui ñùn' ni ga'hue gi'hia si ganahuin nàkò' dadin' Ma'an huin Ña'anj an,

nì nga rikij Espíritu Santo riñun' nì danj huin 'ngo da'nga'a si nagi'hiaj yìtìn nimûn'.

⁶ Huê danj nì daran' diû nì huâ nìhià' ruhuô', nì ni'în' si nga nìn' nne' ruhuâ nneè ku', nì nne anê' riñan Ma'an Señor. ⁷ Sani nùnj huin si nun gini'în' riñan Ma'an Ña'anj an, sani guyumân ruhuô' ni'în' Ma'an; ⁸ sani nun ñun' Ma'an Ña'anj an, nì huâ ruhuô' gudunô' nneè kû' nì gùchì' gane' ngà Ma'an Señor.

⁹ Rayi'î dan nì huâ ruhuâ nej ñùnj dagahuin nej ñùnj daran' sa garan' ruhuâ Ma'an Señor, nga nìn' nne nì'nà' nej ñùnj nej si nga gà' nne nej ñùnj ñan nne Ma'an Señor. ¹⁰ Dadin' ña'an huaj si ganānikin' daran' nê' riñan Ma'an Jesús ñan nne nikaj sunj, da'nga nì ganahuin ro'ô' dāj nanj hua ma'an sa gi'hiô' nga gane' riñan hio'óo, ga'hue si gi'hiô' sa sà'a nej si gi'hio' sa a'nan'an.

Duguta sunj si gi'hiô' si ganā'min nej guì ngà Ma'an

¹¹ Gà' ni'in nej ñùnj si da'hui nej ñùnj ginùn ña'anj nej ñùnj riñan Ma'an Ña'anj an, rayi'î dan nì nìchrāj ruhuâ nej ñùnj nì gi'hiaj nej ñùnj si gùyumàn ruhuâ nej guì gini'in ninj Ma'an Ña'anj an, nì gà' ni'in sà' Ma'an Ña'anj an nej ñùnj; nì huê danj nanj gà' ni'in hue'ê nej suj nì gà' ni'in hue'ê sa nun ruhuâ nimân nej ñùnj nej ma'an nej ñùnj. ¹² Sê sî na'hui' nej ñùnj guendâ ga'min hue'ê nej ñùnj rayi'î nej ma'an nej ñùnj mánj, sa ruhuâ nej ñùnj huin si ga'min hue'ê nej suj rayi'î nej ñùnj, da'nga nì gírì' nej suj sa ga'min nej suj riñan nej sí ga'min hue'ê rayi'î ma'an, dadin' sê sî yàngà' ni'in hue'ê nej sô' dāj hua ruhuâ nimân nej guì nì rayi'î dan nì ga'min hue'ê nej sô' rayi'î ma'an nej sô'. ¹³ Nì si sinún nej ñùnj, nì guendâ Ma'an Ña'anj an sinún nej ñùnj; nì si huin nej ñùnj sí ùta sà' gayakaj guendâ, nì guendâ nej suj huin rayi'î sa sà' gayakaj guendâ nej ñùnj. ¹⁴ Dadin' sa 'ì ruhuâ Ma'an Cristo huin sa gi'hiaj guesâ riñan nê', nì ganîn ruhuô' dānanj: Nì nga gahui' Ma'an Cristo nì dāj rûn' huin si gahui' darûn' huin; ¹⁵ gahui' Ma'an Jesús rayi'î daran' nej guì, nì nej guì hua nì'nà'a, nì sî gane ninj guendâ ma'an ninj mánj, gane ninj guendâ Ma'an sa gahui'

rayi'î ninj ni gana'nin siganin̄j nej nîman. ¹⁶ Àsij gui hiaj ni gayakaj ga'anj ne' ñaan, ni si gayakaj guendô' dâj hue'ê hua nej gui mánj, dadin' sa ña'an huin si ginì'hio' dâj hua ruhuâ nimân ninj; dadin' àsij ni gini'hiaj nej ñûnj si Cristo ni gahuin 'ngo sí ùta hue'ê gi'hiaj, sani hiaj ni garânj da'nga' ruhuâ nej ñûnj si Cristo ni Ña'anj an huin Ma'an. ¹⁷ Huê danj ni gui nîkaj dugui' ngà Ma'an Cristo ni ganahuin ninj gui nàkâa; ni gudunâj ninj nej gakîn' gi'hiaj ninj àsij nâ, huê danj ni ganahuin nàkà daran' sa gi'hiaj ninj.

¹⁸ Daran' nej nânj huin si-sun Ma'an Ña'anj an, ni gi'hia si ngà Ma'an Cristo ni gana'min Ma'an Ña'anj an ngà Ma'an, ni gachrûn sunj nê' si gi'hiô' si gana'min nej gui ngà Ma'an Ña'anj an. ¹⁹ Ni nne Ma'an Ña'anj an ngà Ma'an Cristo Jesús rayi'î dan gi'hia si gana'min nej gui ngà Ma'an, ni nitaj si giriñun ruhuaj rayi'î nej gakîn' gi'hiaj nej gui, ni duguta sunj si gi'hiô' si gana'min nej gui ngà Ma'an. ²⁰ Huê danj ni, ngà siyugui Ma'an Cristo ni huin' sí nîkîn' riñan Ma'an Ña'anj an, ni gi'hiô' guendâ si Ma'an huin si gachín nì'hiaj riñan nej suj, huê danj ni gachín nì'hiaj nej ñûnj riñan nej suj ngà siyugui Ma'an Cristo: Ni gana'min nej suj ngà Ma'an Ña'anj an nanj ánj. ²¹ Ma'an sa nun ginì'in gakîn'in, ni rayi'î nê' ni gi'hia si gahuin sí gakîn'in, da'nga ni gahuin' sí gi'hiaj sa nîkaa riñan Ma'an Ña'anj an rayi'î Ma'an Cristo.

6 Huê danj ni, huin nej ñûnj sí gi'hiaj sun nùguàn'àn ngà Ma'an Ña'anj an, ni rayi'î dan ni duguniin gà'ì nej ñûnj nej suj ni si ganahuin rà'a chre nej suj si-sunuj Ma'an Ña'anj an mánj; ² Dadin' huê danj taj riñan ñanj:

Ni hua 'ngo diû ni huaj ga'hue gunín,

ni hua 'ngo gui ni huaj gi'hia gananin' ni guruguñu'un sò'.

Hiaj huin 'ngo diû huaj garan yinaj; ni hiaj huin gui huaj gi'hia gananin'.

³ Nitaj si gidigân nej ñûnj chrej a'nan'an riñan gà' si 'ngo nej suj, dadin' nun garan' ruhuâ nej ñûnj si rayi'î sa gidigân nej ñûnj ni gininaj ruhuâ nej suj rayi'î si-sun nej ñûnj mánj,

⁴ sa gi'hiaj nej ñûnj huin, ni dagahuin nej ñûnj daran'anj ni gidigân nej ñûnj ma'an nej ñûnj riñan nej suj si huin nej ñûnj sí gi'hiaj sun hue'ê si-sun Ma'an Ña'anj an, ni ùta nùkuaj ga ruhuâ nej ñûnj, ni ùta giran' sañun nej ñûnj, ni ùta àko giran' nej ñûnj, ni ùta gahuin ruhuâ nej ñûnj. ⁵ Ni ùta guta' nej sij nne'e yichrá nej ñûnj, ni gune' nej sij dukuâ ga'a nej ñûnj, ni ùta gachej ruhuâ nej ñûnj gi'hiaj nej sij, ni ùta gi'hiaj sun nej ñûnj, ni ùta ganari nej ñûnj nnej e riñan nej ñûnj, ni huê danj nanj ga gininej nej ñûnj; ⁶ gà' si 'ngo gakìn' lij nun gi'hiaj nej ñûnj, ni chrún nej ñûnj garan da'nga hue'ê ruhuâ nej ñûnj, ni ùta nìchràj ruhuâ nej ñûnj, ni guruguñu'unj nej ñûnj a'ngô nej guiì, ni nne Ma'an Espíritu Santo ngà nej ñûnj, ni 'i yàngà' ruhuâ nej ñûnj. ⁷ Ni ga'min nej ñûnj nuguan' yàngà'a, ngà sa nùkuaj rikí Ma'an Ña'anj an riñan nej ñûnj, dàj rún' dugumîn sí ùta'a ne' huà' sô' ni ne' chrín sô' ni huê danj dugumîn nej ñûnj ma'an nej ñûnj ni gi'hiaj nej ñûnj sa nikà garan' ruhuâ Ma'an Ña'anj an; ⁸ da'aj ni nikaj chrej nej sij riñan nej ñûnj, sanì da'aj ni ran' nej sij nej ñûnj, da'aj ni ga'min hue'ê nej sij rayi'fì nej ñûnj, ni a'ngô ñûn ni gataj nej sij si huin nej ñûnj sí yì'ii. Ni gataj nej sij si gahuin nej ñûnj sí gidigañu'unj un sanì daran' diù ni ga'min nej ñûnj nuguan' yàngà'a; ⁹ gahuin nej ñûnj dàj rún' huin 'ngo sí nitaj si ni'in nej guiì, sanì ùta hue'ê ni'in nej guiì nej ñûnj; dàj rún' huin guiì gà' gahui'i gahuin nej ñûnj sanì huà nì'nà' nej ñûnj, rikí nej sij kastígu riñan nej ñûnj sanì nitaj si dagahui' nej sij nej ñûnj; ¹⁰ dàj rún' gi'hiaj nej guiì gananiñ ruhuâ gi'hiaj nej ñûnj, sanì daran' diù ga nihià' ruhuâ nej ñûnj; ni dàj rún' 'hiaj nej guiì ran' àko gi'hiaj nej ñûnj, sanì gi'hiaj nej ñûnj si gà'ì nej guiì gahuin yiru'hue ngà si-nùguàn' Ma'an Ña'anj an, sanì nitaj rasun du'huee hua riñan nej ñûnj, sanì huà daran'anj riñan nej ñûnj.

¹¹ Naguchra' nej ñûnj du'hua nej ñûnj ni ga'min nej ñûnj ngà nej suj màn ruhuâ yuman' snà'anj Corinto, ni huê danj nanj ùta nìko gana'nînj nej ñûnj nimân nej ñûnj riñan nej suj. ¹² Ni nun gi'hiaj chì' nej ñûnj ngà nej suj sanì ma'an nej suj huin sí ùta nagi'hiaj chì' ruhuâ nimân ngà nej ñûnj. ¹³ Huê

danj nì gachín nì'hia riñan nej suj, dàj rún' gi'hiaj 'ngo sí gachín nì'hiaj riñan nej da'ní nì gànà'nìnj nej suj nimân nej suj riñanj dàj rún' gi'hia ngà nej suj.

Nê' huin si-nùhùi Mạ'an Ña'anj nì'nà'a

¹⁴ Nì sị ga'hue gịnìkaj dugui' nej suj ngà nej guiì nitaj si guyumân ruhuâ ni'in Mạ'an Ña'anj an mánj. Hiô' nì ga'hue gịnìkaj dugui' nej guiì gi'hiaj sa nìkàa ngà nej guiì gi'hiaj gakin'in nanj nîn'. Nì ga'hue gịnìkaj dugui' sa yigìn ngà sa rùmìn'in nanj nîn'. ¹⁵ Nì ga'hue gịnìkaj dugui' Mạ'an Cristo ngà sichre nanj nîn'. Nì ga'hue gịnìkaj dugui' 'ngo sí nìkò' rukù Mạ'an Cristo ngà sí nitaj si guyumân ruhuâ ni'in Mạ'an Cristo nanj nîn'. ¹⁶ Huê danj nanj sị ga'hue gịnìkaj dugui' si-nùhùi Mạ'an Ña'anj an ngà nej ña'anj gi'hiaj ra'a síi. Dadin' nej suj huin si-nùhùi Mạ'an Ña'anj nì'nà'a, dàj rún' gataj Mạ'an Ña'anj an:

Gané nì gache siganìnj nej sij;
nì ñùnj gahuin Da'anj nej sij,
nì nej sij gahuin nej guiì gìnìkò' rukú.

¹⁷ Huê danj nì gataj Mạ'an Señor:

Gahui nej suj siganìnj nej sij, nì guxun nej suj mạ'an nej suj riñan nej sij,
nì sị gagan' ra'a nej suj sa kịj huaa,
hiô' nì ganahuin ra'á nej suj.

¹⁸ Nì ga'hue gahuin Rej nej suj,
nì nej suj gahuin da'ni na'ûj nì da'nin yànàj,
huê danj gataj Mạ'an Señor Mạ'an sa nùkuaj sta'u.

7 Huê danj, nanj nej suj dìnìnj, nì gà' gataj Mạ'an Ña'anj an si hua 'ngo sa rìkij riñan nê', nì rayi'f dan nì nagì'hiaj sà' nê' mạ'an nê' riñan daran' nej sa kịj hua garan' ruhuâ nneè kù' nì sa kịj hua garan' ruhuâ nanè nimûn', nì dugu'nîn' nì gudunô' gakin'in da'nga nì ganahuin gè' nì gìnun yu'hui' ruhuô' nì sị gi'hiô' gakin'in riñan Mạ'an Señor mánj.

**Ganahuin nihià' ruhuâ Pablo dadin' gananikàj
ruhuâ nej guì mán yuman' Corinto**

² Ganahuin rà'a nej suj nej ñúnj: Dadin' nun gachin nej ñúnj nuguan'an riñan gà' si 'ngo nej suj; ni nun gi'hiaj nej ñúnj sa yi'ri riñan gà' si 'ngo nej suj; ni nun gidigañu'unj nej ñúnj riñan gà' si 'ngo nej suj. ³ Si ga'minjan ðananj ni sê si gata si huin nej suj sí a'nan'an mánj, ni gà' gatâ si daran' diu nun ruhuâj ni'in nej suj, ni huâ ruhuâj gâhui' nuguân'anj ngà nej suj, ni nga ñin' nne nê' riñan hio'ó ñanj ni ga guñan ruhuâ nê'. ⁴ Ga'min yàngà' hiá ngà nej suj; ni ùta ga'min hue'é rayi'f nej suj; ni ùta gahuin nihià' ruhuâj gi'hiaj nej suj; ni giran' sañun nej ñúnj sani ùta gahuin nihià' ruhuâj.

⁵ Dadin' yàngà' hia, ni nga ga'na' nej ñúnj riñan hio'ó Macedonia, ni nitaj àmàn ganarânj ruhuâ nneè kú nej ñúnj, dadin' daran' hiuj u ni ganari' nej ñúnj sí garan' ñu'unj nej ñúnj; ni gunin' nej ñúnj ngà nej sí gata rùhuà nej ñúnj, ni huê ðanj ñanj nun yu'hui' ruhuâ nej ñúnj. ⁶ Sani Ma'an Ña'anj an gi'hiaj ganahuin nihià' ruhuâ nej guì ginichre ruhuâ, huej huin sa gi'hiaj ganahuin nihià' ruhuâ nej ñúnj nga guyumân Tito ñan nne nej ñúnj; ⁷ ni sê man nga guyumân sô' ganahuin nihià' ruhuâ nej ñúnj mánj, dadin' huê ðanj ñanj ùta ganahuin nihià' ruhuâ sô' rayi'f nej suj. Dadin' gananiñ sij riñanj si ùta huin ruhuâ nej suj gini'in nej suj nej ñúnj; dadin' ganata' sij riñanj si ùta gananiñ ruhuâ nej suj ni ùta huin ruhuâ nej suj, ni'in nej suj ñúnj ni nga gunin' nuguan' ñanj ni ùta ganahuin nihià' ruhuâj.

⁸ Núnj huin si gananiñ ruhuâ nej suj gi'hiaj ñanj gachrúnj guchi' riñan nej suj, sani nun gànànikàj ruhuâj rayi'f nuguan' gachrúnj riñan nej suj mánj; gà' sinin ni gananiñ yàngà' ruhuâj ðoj, nga gunin si gananiñ ruhuâ nej suj. ⁹ Hiaj ni ganahuin nihià' ruhuâj, sani sê rayi'f guendâ gananiñ ruhuâ nej suj mánj, ganahuin nihià' ruhuâj guendâ gananikàj ruhuâ nej suj rayi'f si-gakin' nej suj, dadin' gananiñ ruhuâ nej suj rayi'f si-gakin' nej suj ðaj rún' garan' ruhuâ Ma'an Ña'anj an, huê ðanj ni nitaj sa yi'ri gi'hiaj nej ñúnj riñan nej suj mánj.

¹⁰ Dadin' si gananiñ ruhuô' gi'hiaj Ma'an Ña'anj an ni gi'hia si ganiñkaj ruhuô' rayi'î nej si-gakint guendâ gananiñ'; hiô' ni nitaj si gi'hiô' gananiñ ruhuô' gà' mánj, sani si gananiñ ruhuô' rayi'î nej sa màn ruhuâ yumiguè nânj ni gahuè'. ¹¹ Úta ðugunàj gi'hiaj Ma'an Ña'anj an si gananiñ ruhuâ nej suj, dadin' gà' 'ngo ganadunâ nej suj ma'an nej suj gi'hia, huê danj ni gini'in nej suj si nitaj gakĩn'in nikâ, ni duna'huej nej suj rayi'í, ni gina'an ruhuâ nej suj ni'in nej suj sí gata gakĩn'in, ni gatúj sa yu'hui' dan ruhuâ nimân nej suj guendâ si gi'hiaj nej suj gakĩn'in riñan Ma'an Ña'anj an. Sani ne' rùkù ni ganĩn ruhuâ nej suj gini'in nej suj ñúnj, ni úta dugumĩn nej suj ñúnj ni gi'hiaj nej suj kastigu sí nikaj gakĩn'in. Huê danj ni gidigàn nej suj si nitaj gakĩn'in nikaj nej suj mánj. ¹² Huê danj ni, gachrúnj sani sê rayi'í sí gata rùhuà, ni sê rayi'í sí giran' sañun gachrúnj mánj, gachrúnj rayi'í guendâ úta huin ruhuâj ni'ín nej suj ni huê danj ni gà' ni'in Ma'an Ña'anj an. ¹³ Huê danj ni ganahuin nùkuaj rùhua nej ñúnj rayi'í guendâ ganahuin nùkuaj ruhuâ nej suj.

Sani ñan ganahuin nihià' ruhuâ Tito ni huê danj nanj úta ganahuin nihià' ruhuâ nej ñúnj, dadin' naga'hui' nej suj 'ngo chrej nùkuaj ruhuâ riñan sô'. ¹⁴ Ni ga'min hue'é rayi'î nej suj riñan Tito, huê danj ni nitaj sinà'àj a giri'í, sani daran' diú ni ga'min nej ñúnj nuguan' yàngà'a rayi'î nej suj, huê danj ni ga'min hue'é nej ñúnj rayi'î nej suj riñan Tito. ¹⁵ Ni úta 'ì ruhuâ sô' ni'in sô' nej suj, nga ganahun ruhuâ sô' si úta hue'é dagahuin nej suj, ni ðàj nìko ginikaj chrej nej suj ni ðàj hio dagahuin nej suj riñan sô'. ¹⁶ Hua nihià' ruhuâj ni hua yitĩnj ruhuâj ni'ín nej suj.

Nda nihià' chre ga ruhuâ' nga gà'hui' ofrenda

8 Huê danj ni, ruhuâ nej ñúnj ganiñt' nej ñúnj riñan nej suj ðinĩnj, si gi'hiaj Ma'an Ña'anj an sunuj u riñan nej ðinĩnt huin si-nùhuè Ma'an Jesús nne riñan hio'ó Macedonia; ² ni núnj huin si úta giran' sañun nej sij, sani úta hua nihià'

ruhuâ nej sij ni huê danj nanj ûta àko ran' nej sij, sani gahuin chr̄un nej sij ga'hui' niko nej sij ofrenda riñan Ma'an Nã'anj an. ³ Ni ganatá sa gi'hiaj nej sij ni nda nihià' chre hua ruhuâ nej sij ni ga'hui' nej sij dàj niko ma'an ga'hue gunùkuaj nej sij, ni nùnj huin si nitaj si huaj nda niko xi riñan nej sij sani gi'hiaj guesâ nej sij ma'an nej sij ni ga'hui' nej sij ofrenda, ⁴ ni ûta àko gachín ni'hiaj nej sij riñan nej n̄únj si garan yina nej n̄únj, si gà'huì' nej sij sa hua riñan nej sij riñan nej din̄nt nìkò' rukû Ma'an Cristo. ⁵ Ni gan̄n ruhuâ nej n̄únj si doj gà'huì' nej sij ofrenda sani ga'hui' niko nej sij ni huê danj nanj naga'hui' nej sij ma'an nej sij riñan Ma'an Señor, ni gà' sin̄n ga'hui' nej sij riñan Ma'an Señor ni ne' rùkù ni gurugû'un nej sij nej n̄únj dàj rùn' garan' ruhuâ Ma'an Nã'anj an. ⁶ Huê danj ni duna'nga nej n̄únj riñan Tito si dàj rùn' gayi'ì sò' ganakaj sò' ofrenda riñan nej suj, ni huê danj ginùn huin sò' ganakaj sò' ofrenda riñan nej suj. ⁷ Hiaj ni gà' chr̄un nej suj gi'hiaj nej suj daran'anj, ni guyumân ruhuâ nej suj, ni nikaj nej suj nuguan'an ga'min nej suj, ni chr̄un n̄in' ruhuâ nej suj, ni hua ruhuâ nej suj gunanj gi'tsi nej suj, ni 'ì ruhuâ nej suj ni'in nej suj n̄únj, ni dugu'n̄in' nej suj ganachi nikaj nej suj ofrenda nanj ánj.

⁸ Sê si gà' 'ngo ga'n̄in suun riñan nej suj mánj. Sa ruhuâ huin si gini'hiaj nej suj dàj gi'hiaj sun a'ngô nej din̄nt, ni ruhuâ si ginùn huin nej suj gi'hiaj nej suj sun dânj da'nga ni gini'in nej guì si 'ì ruhuâ nej suj. ⁹ Dadin' gà' gini'in nej suj dàj hua sunuj u gi'hiaj Ma'an Señor, ni dàj 'ì ruhuaj ni'in nej suj dadin' nga gane yàtâ'a ni ga yiru'huej sani rayi'ì nej sij ni ganahuin sí giran' àko, ni gahuin nej sij guì giran' àko sani guendâ guyumân ruhuâ nej sij ni'in nej sij ma'an ni ganahuin nej sij guì yiru'huee.

¹⁰ Ni narik̄j 'ngo chrej e riñan nej sij rayi'ì n̄anj; dadin' d̄ugùnàj huaj si dugu'n̄in' nej sij gi'hiaj nej sij dânanj, dadin' àsij hio' gâchin gayi'ì nej sij ganachi nikaj nej sij ofrenda, ni ûta ginun n̄ã'an ruhuâ nej sij. ¹¹ Hiaj ni dàj gùnùkuaj nej sij gurugûñu'unj nej sij, ni dunahuij nej sij sun gayi'ì nej sij

gi'hiaj nej suj daj rûn' ga nîhià' ruhuâ nej suj nga gayi'î sînin nej suj ngà sun dânj. ¹² Dadin' si hua 'ngô nej guiè ruhuâ gà'huì' ofrenda, nî ga'hue ganahuin rà'a Ma'an Ña'anj an daj nîko ma'an giri' ninj gà'huì' ninj riñanj, nî si nitaj san'anj an hua riñan 'ngô guiè nî nitaj si gachín Ma'an Ña'anj an riñan ninj mánj.

¹³ Sani nun garan' ruhuâ nej ñûnj si rayi'î guendâ gurugû'unj nej suj a'ngô nej guiè nî gachin riñan nej suj mánj, sa ruhuâ nej ñûnj huin si guñan gaj riñan nej suj. ¹⁴ Sani diú nânj, nî si huaj riñan nej suj nî gurugûñu'unj nej suj riñan nej dinînt ran' àko, nî nga giran' àko nej suj nî gurugûñu'unj nej sô' rukû nej suj, huê danj nî guñan gaj riñan nej suj, ¹⁵ nî huê daj rûn' nnunj riñanj ñanj: "Nî sí giri' nîko nej rasuun, nî sí gunâj nîko rasuun riñan sô', nî sí giri' doj rasuun nî sí gachin rasuun riñan sô' mánj."

Tito nî ngà nej sí nîkaj dugui' ngà sô'

¹⁶ Sani guruhuâ Ma'an Ña'anj an rayi'î Tito, dadin' huê daj rûn' ganîn ruhuâj huê danj ganîn ruhuâ sô' nî gunânj gi'tsi sô' riñan nej suj. ¹⁷ Nî garânj yina sô' dagahuin sô' sun duguta sùnj riñan sô', dadin' ûta huin ruhuâ sô' gùchì' sô' ñan màn nej suj, nî ma'an sô' ganîn ruhuâ gùchì' ñan màn nej suj.

¹⁸ Nî ga'nín nej ñûnj huaj Tito ngà dinînt ràyi'î ûta hue'ê ga'min a'ngô nej dinînt huin si-nùhuì Ma'an Jesús, dadin' ûta hue'ê ganân sô' nuguan' gi'hiaj ganân nej guiè. ¹⁹ Nî sê man 'ngô rîn sun nânj gi'hiaj sij mánj, dadin' gachrûn sun nej dinînt huin si-nùhuì Ma'an Jesús, si gahuin sij sí ginikaj dugui' gache nun ngà nej ñûnj guendâ ga'anj gànàrè'èj sij ofrenda, dadin' nej ñûnj huin si nnùn yikín guendâ dugumîn nej ñûnj san'anj ofrenda huin guendâ Ma'an Señor, nî gidigân nej ñûnj si hua ruhuâ nej suj gurugûñu'unj nej suj. ²⁰ Nun garan' ruhuâ nej ñûnj si ga'min nej guiè yi'î nej ñûnj guendâ dugumîn nej ñûnj nîko si-san'anj Ma'an Señor mánj. ²¹ Úta dugu'nin' nej ñûnj nî nda hue'ê chre dugumîn nej ñûnj sa gi'hiaj nej ñûnj, nî

sê man riñan Ma'an Señor danj gi'hiaj nej ñûnj dadin' huê danj gi'hiaj hue'ê nej ñûnj riñan nej guî.

²² Nî ga'nîñ nej ñûnj a'ngô' dinînt ga'anj nga nguèj dinînt dânj, dadin' gà' gisîj gà'ì gayakaj guendâ nej ñûnj si ùta hio sô', sanî hiaj nî dânanj ùta hio gùchì' sô' ñan màn nej suj dadin' hua yìtînj ruhuâ sô' gùchì' sô' ñan màn nej suj. ²³ Tito, huin sí gi'hiaj sun ngàj nî gi'hiaj sun nej ñûnj nga nej suj, nî a'ngô nej dinînt dânj huin nej sô' gachrûn sun nej dinînt huin si-nùhuì Ma'an Jesús, guendâ ginikaj nej sô' si-nùguàn' Ma'an Ña'anj an ga'anj nej sô', nî nîkaj chrej nej sô' riñan Ma'an Cristo. ²⁴ Nî guendâ ginî'in nej dinînt huin si-nùhuì Ma'an Jesús, nî gidigân nej suj si 'ì yàngà' ruhuâ nej suj ni'in nej suj nej sô', da'nga nî nîka hua nuguan' gununâ nej ñûnj rayi'î nej suj nga gataj nej sij si ùta hue'ê gi'hiaj nej suj.

San'anj ofrenda ganachinikaj nej sij guendâ nej dinînt màn Jerusalén

9 Yàngà' hia nî rayi'î san'anj ganaran' nê' guendâ nej dinînt, nî nitaj si gi'hia gununa ñún riñan nej suj mánj; ² dadin' gà' ni'ín si hua niñan ruhuâ nej suj gurugûñu'unj nej suj, nî hue'ê niñan gi'hiaj nej suj gatâ nga gununâj rayi'î nej suj riñan nej sô' màn Macedonia, nî nej sô' màn Acaya nî àsj goj ga ruhuâ nej sô' gurugûñu'unj nej sô'; nî nga gunin nej sô' màn Macedonia sa ganîñ ruhuâ nej suj nî gahuin gu'man ruhuâ nej sô' gurugûñu'unj nej sô'. ³ Huê danj nî ga'nîñ nej dinînt nânj huaj nej sô' riñan nej suj, guendâ gataj na'anj nej sô' si ganaran' nej suj ofrenda, nî ginî'in nej sij si yàngà' hia nî hue'ê niñan gi'hiaj nej suj dàj rûn' gatâ rayi'î nej suj. ⁴ Dadin' ga'hue si gùchì' da'aj nej sô' màn riñan hio'ó Macedonia ngàj, nga huâ ñan màn nej suj nî ginî'in nej sô' si nitaj si hua yugui nej suj nga san'anj ofrenda. Hiô' nî ginînj nê' riñan sinà'aj a, dadin' ùta hue'ê gi'hiaj nej suj gatâ riñan nej sô'. ⁵ Rayi'î dan nî ña'an huaj ruhuâj nî ga'nîñ guchi' sinîñ nej dinînt riñan nej suj, da'nga nî guruguñu'unj nej sô' nî

ganachinikaj nùguàn'àn nej suj ofrenda gà' gataj nej suj gurugũñu'unj nej suj, huê danj nì gà' gitaj chrunj gi'hiaj nej suj nì ginì'in nej sij si ga'hui' nej suj si sa du'huee huin rayi'f nuguan' nânj, da'nga nì sî ganîn ruhuâ nej sij si gi'hiaj guesâ nej ñûnj riñan nej suj.

⁶ Sani dânanj gatâ: Nì sí gunun doj, nì doj sa gahiu raa sa gunun sô' dânj ganaran' sô'; nì sí ùta nìko gunun nì ùta nìko sa gahiu raa sa gunun sô' dânj ganaran' sô'. ⁷ Da' go'ngo nej suj gà'hui' dàj garan' ruhuâ nimân nej suj: Sani sî ganân ruhuâ nej suj nga gà'hui' nej suj mánj, nì sî ga'hui' nej suj nda guesâ chre, dadin' nej guiì nda nihià' chre hua ruhuâ ga'hui' nì 'lì ruhuâ Ma'an Ña'anj an ni'in ninj. ⁸ Nì ùta nùkuaj Ma'an Ña'anj an nì ga'hue gi'hia si ga nìko sunuj u riñan nej suj, hiô' nì nga hua daran'anj riñan nej suj, nì ga'hue gurugũñu'unj nej suj riñan nej dinînt ran' àko. ⁹ Dàj rûn' nnunj riñan ñanj:

Nì nuchra' da'a, nì ga'huij riñan nej guiì ganiki;
nì nìgànj chre nì ga nìka sa gi'hia nanj ánj.

¹⁰ Nì Ma'an ga'hui' kaan gunun sí gunuun, nì Ma'an ga'hui' rachrúun ya nej guiì, nì huej huin sa rikì nì gi'hia si giyì'nanj sa gunun nej suj, nì gi'hia si gahuin nìko sa nìka gi'hiaj nej suj. ¹¹ Da'nga nì gahuin yiru'hue nej suj ngà daran'anj, nì ga'hue gurugũñu'unj nìko nej suj riñan a'ngô nej guiì ran àko, nì gà'hui' gà'lì nej guiì si guruhuâ Ma'an Ña'anj an rayi'f sa gi'hiaj nê'. ¹² Dadin' si guruguñu'unj nej suj riñan nej dinînt, nì sê man guendâ gachin riñan nej sô' gi'hiaj nej suj mánj, gi'hiaj nej suj dânanj guendâ gà'hui' ùta gà'lì nej guiì si guruhuâ Ma'an Ña'anj an rayi'f sa gi'hiaj nej suj. ¹³ Nì ga'min hue'é nej sô' riñan Ma'an Ña'anj an, nì rayi'f nej sa guruguñu'unj nej suj nì ganadigân nej suj si ni'in nej suj nuguan' gi'hiaj ganânin nej guiì, nì huê danj nanj ginikaj chrej nej sô' riñan Ma'an Ña'anj an rayi'f guendâ guruguñu'unj nej suj ngà daran' nej sô'. ¹⁴ Huê danj nì ùta ga 'lì ruhuâ nej sij ni'in nej sij nej suj nì gachìnj nì'hiaj nej sij rayi'f nej suj riñan Ma'an Ña'anj an, rayi'f nej sa sà' gi'hiaj Ma'an Ña'anj an ngà nej suj. ¹⁵ Guruhuâ

Mạ'an Ña'anj an ngà rayi'í nej sa rikí chre riñun' nì gahuin ña'anj ruhuô' rayi'í nej sa gi'hia ngò'.

Duna'huej Pablo rayi'í si-sun sô'

10 Ñũnj huin Pablo nì gachín nì'hia riñan nej suj ngà nuguan' ni'ñanj an nì ngà nuguan' nìn rikí Mạ'an Cristo, nì ñũnj huin si gataj nej suj si ngà nné ngà nej suj nì gi'hia si huín sí yu'hui' chre sanì nga nne anê nì huín sí nitaj si yu'hui' ngà nej suj; ² nì ùta àko gachín nì'hia riñan nej suj, nì sị gi'hiaj nej suj si gahuin hué riñan nej suj nga gùchj ñan màn nej suj, dadin' a'ngô nej sô' gataj si ùta nahuij ruhuâj ni'ín si'hiaj nej suj sanì sê dan huin mánj, hiô' nì huà ni'ñan ruhuâj si nagì'hiaj nìkaj nej sí ga'min dānanj. ³ Yàngà' nì guì huin nej ñũnj, sanì nitaj si gi'hiaj nej ñũnj dàj rún gi'hiaj nej guì nitaj si ni'in Mạ'an Ña'anj an mánj. ⁴ Nej rasun garānj sun' nej ñũnj huin si-stadû Mạ'an Ña'anj an nì sê nej rasun garānj sun nej stadû màn ruhuâ yumiguì nānj huin mánj, sa garānj sun nej ñũnj huin ngà si-nùkuaj nìn' ruhuâ Mạ'an Ña'anj an guendâ ga'hue gùdur'èj daran' nej si-guesâ sichre nanj ánj, ⁵ nì gùdur'èj nej sa anin ruhuâ nej sí garan' ñũ'unj si gūnìn nej guì si-nùguàn' Mạ'an Ña'anj an, dadin' ganin ruhuâ nej sô' si ùta huin nej sô', nì ngà si-nùkuaj Mạ'an Ña'anj an garānj sūnj nga ga'min si-nùguàn' Mạ'an Ña'anj an riñan nej guì nì guyumān ruhuâ ninj nì dagahuin ninj riñan Mạ'an Cristo. ⁶ Nga gunukuaj nej suj nda hue'ê chre ga'hue dagahuin nej suj riñan Mạ'an Ña'anj an, nì huà ruhuâ nej ñũnj si ra'ñanj gùyùmàn kastígu riñan a'ngô da'aj nej guì na'huej ruhuâ dagahuin riñan Mạ'an Ña'anj an.

⁷ Man sa gurugui' ne' ye' nej guì gini'hiaj nej suj, nì si huà 'ngò nej suj guyumān ruhuâ si hia huin nej suj da'ní Mạ'an Cristo, nì hué danj gùyùmàn hia ruhuâ nej suj ni'in nej suj mạ'an nej suj, nì dàj rún' huin ruhuâ nej suj ni'in nej suj mạ'an nej suj nì hué danj ganin ruhuâ nej suj ni'in nej suj nej ñũnj si yàngà' huin nej ñũnj da'ní Mạ'an Cristo. ⁸ Dadin' ñũnj huin si gatâ si huín doj rayi'í guendâ nìkaj sūnj riñan nej suj,

sani Ma'an Señor riki guendâ nagî'hiaj nùkua ruhuâ nej suj ni sê si gi'hia guendâ ga'anj ni'hia nej suj mánj, huê danj ni nitaj si giri'í sinà'áj rayi'í sa gi'hiâ mánj; ⁹ nun garan' ruhuâj si ganin ruhuâ nej suj si duyu'huí nej suj ngà rayi'í nej nuguan' gachrúnj riñan ñanj karta mánj. ¹⁰ Dadin' yàngà' hia, ni gataj da'aj nej dinînt si nej karta gachrúnj riñan nej suj ni ùta nùkuaj ga'min riñan nej suj, sani nga nikín ga'mînj ngà nej suj ni nda naj chre ga'mînj riñan nej suj, ni nitaj nej guì guyumân ruhuâ sa ga'mînj dadin' nitaj si chrúnj gà'mìn gataj nej sô'. ¹¹ Sani sí gataj dânanj ni ña'an huaj si gunin sô', ni dàj rún' ga'min nej ñúnj nga gachrún nej ñúnj riñan ñanj karta, nga nitaj si nne nej ñúnj ngà nej suj, ni huê danj ga'min nej ñúnj nga nikin' nej ñúnj riñan nej suj.

¹² Dadin' nun gîsj ruhuâ nej ñúnj gataj nej ñúnj si guñan huin nej ñúnj ngà nej sí gataj si ùta hue'ê gi'hiaj nej sô'; sani giriñun nej sí dânj ma'an nej sô', ni gataj nej sô' si ùta hue'ê gi'hiaj nej sô', sani hua nanj nitaj si chrún nej sô' gayakaj guendâ nej sô' mánj. ¹³ Sani nitaj si ùta ga'min hue'ê nej ñúnj rayi'í nej ma'an nej ñúnj, dadin' ga'min nej ñúnj dàj rún' hua sun ga'nin' Ma'an Ña'anj an riñan nej ñúnj ni nda anda' ga'hue gùchì' nej ñúnj, ni huê Ma'an Ña'anj an huin si ga'nin' rayi'í dan guchi' nej ñúnj nda ñan màn nej suj nanj ánj.

¹⁴ Dadin' nun gachin nej ñúnj ga'anj nej ñúnj ñan gà' gidigân a'ngô nej sô' si-nùguàn' Ma'an Ña'anj an mánj, dadin' gà' sinin nej ñúnj guchi' ñan màn nej suj guendâ ga'min nej ñúnj, nuguan' gi'hiaj ganin nej suj rayi'í Ma'an Cristo. ¹⁵ Nitaj si ga'min hue'ê nej ñúnj rayi'í si-sun a'ngô nej sí dadin' nej ñúnj huin sa ga'min sinin riñan nej suj, gànà'huìj nej ñúnj si gahuin ran doj ruhuâ nej suj ni gùyùmàn hue'ê ruhuâ nej suj, ni ga'hue gi'hiaj sun nej ñúnj siganin nej suj sani gùchì' nej ñúnj man ñan da'hui nej ñúnj gùchì' nej ñúnj; ¹⁶ huê danj nanj gànà'huìj nej ñúnj si gùyùmàn 'ngo gui ni ga'anj gànàtà' nej ñúnj si-nùguàn' Ma'an Ña'anj an nda ne' ñan doj ñan màn nej suj dânj, sani nitaj si gi'hiaj nej ñúnj ga'anj nej ñúnj ñan gà'

hua si-nùguàn' Ma'an Ña'anj an guendâ girì' nej ñûnj doj
nùguàn' gachrun nej ñûnj rayi'í si-sun a'ngô nej sô' mánj.

¹⁷ Sani sí ruhuâ ga'min hue'ê rayi'í ma'an, ni ðananj
dùgùnàj huaj si ga'min hue'ê sô' rayi'í sa gi'hiaj Ma'an Señor
ngà sô'; ¹⁸ sí ga'min hue'ê rayi'í ma'an ni si gita ra'a nej gui
rayi'í sa ga'min sô' dânj mánj, gita ra'a nej gui rayi'í sí ga'min
hue'ê Ma'an Ña'anj an nanj ánj.

Guchruj sun Pablo rayi'í nej apóstol gidigañu'unj un

11 Gà nùkuaj ruhuâ nej suj dadin' ga'min sinún
yàngàj doj, sani ga nùkuaj ruhuâ nej suj. ² Ma'an
Ña'anj an gi'hiaj si ùta gahuin ruhuâj ni'ín nej suj; ni gi'hia si
gà' ga yugui nej suj ðàj rûn' hua yùgui siyànà ñan gayakaj
nika, ni Ma'an Cristo gâhuin nika nej suj. ³ Yu'huí dadin' ðàj
rûn' ùta sà' mañan yukuáa nga gidiga'unj xuj Eva, ni hué
danj ga'hue gidigañu'unj nej sí dânj nej suj ni si dagahuin nej
suj riñan Ma'an Cristo gi'hiaj nej sô' mánj. ⁴ Dadin' si 'na'
a'ngô sí ninin gidigân ni nitaj si gidigân sô' ðàj rûn' gidigân
Ma'an Jesús ni ganahuin rà'a nej suj sí dânj, nej si ganahuin
rà'a nej suj a'ngô espíritu, ni si ganahuin rà'a nej suj a'ngô
nuguan' ninin hua gà' da' nuguan' gi'hiaj ganân nej suj, ni
ga nùkuaj ruhuâ nej suj ngà nej sô'. ⁵ Dadin' sê si huín sí ninaj
doj gà' da' nej sô' mánj, nej sí guchi' gidigân ne' rùkù doj
riñan nej suj, dadin' ganin ruhuâ nej sô' si huin nej sô' sí
ga'anj gidigân sinin ni ùta huin nej sô' ruhuâ nej sô'. ⁶ Nùnj
huin si ñûnj ni ùta nùkuaj hua nuguan' ga'min riñan nej suj,
sani ni'ín ahuin ràyì'ì ga'min, ni hué danj gidigân da' ga'min
riñan nej suj.

⁷ A'nan' gi'hia nga ga'min chre si-nùguàn' Ma'an Ña'anj an
riñan nej suj, ni gi'hia si gahuín sí ninaj doj siganin nej suj ni
nun gà'nè du'huéj riñan nej suj nanj ní'. ⁸ Ga'nè si-sàn'anj nej
dinint huin si-nùhué Ma'an Jesús nne a'ngô lugâ, dadin' garânj
yinaj si guru'hue nej sô' du'huej rayi'í dan ni giri'í gunânj gitsí
riñan nej suj nanj ánj. ⁹ Ni nga gané siganin nej suj, ni hua sa
gachin riñan, sani nun gachra sùnj riñan gà' si 'ngo nej suj

mánj, dadin' sa gachin riñânj, nî guruguñu'unj nej dinînt ga'na' riñan hio'ó Macedonia, nî ga gudadûj ngà ma'án, nî hua hia nî nun gachra sùnj riñan nej suj. ¹⁰ Hua yitînj ruhuâj dadin' yàngà' hia nî ni'ín sa yàngà'a rayi'í Ma'an Cristo, nî gà' si 'ngo nej guîi sî ga'hue ga'ne si ginikaj chrej nej dinînt rayi'í ga'anj nîñ' gachrà' riñan hio'ó Acaya mánj. ¹¹ Nùnj huin saj nî ga'mînj dânanj rà'aj. Ga'mînj guendâ nitaj si 'lì ruhuâj ni'ín nej suj nî'. Ña'anj an ni'ín si 'lì ruhuâj ni'ín nej suj.

¹² Sanî dugu'nîñ gi'hia dâj rûn' gi'hia nî sî ga'nê san'anj an riñan nej suj, da'nga nî sî ga'nîñ si gîrî' nej sí dânj gurum̄an yi'í nej sô' nî gataj nej sô' si ûta huin nej sô', nî gidigân nej sô' si-nùguàn' Ma'an Ña'anj an dâj rûn' gidigân nej nîñj nej nanj ánj. ¹³ Dadin' taj nej sô' si huin nej sô' si-musû Ma'an Cristo, dadin' gidigân nej sô' si-nùguàn' Ma'an Ña'anj an sanî huin nej sô' sí gidigañu'unj un. ¹⁴ Nî sê sa gahuin ña'anj ruhuô' huin, dadin' sichre nî gi'hia si huin dâj rûn' huin 'ngo ángel nda yigîn chre hua. ¹⁵ Huê danj nî, sî gurugu' chî' ruhuô' si nej sí gunânj gîtsi riñan sichre nî gi'hiaj nej sô' dâj rûn' gi'hiaj nej sí gunânj gîtsi riñan Ma'an Ña'anj an; sanî ne' rûkù nî gurùgu' si huin nej sô' sí gidigañu'unj un.

Dâj rûn' giran' sañun nej apóstol nikò' rukû Ma'an Jesús huê danj giran' sañun Pablo

¹⁶ A'ngô ñûn gatâ: Nî gà' si 'ngo nej suj sî ganîñ ruhuâ si sinûn mánj; nî si huê danj ganîñ ruhuâ nej suj, nî ga'hue si ganîñ ruhuâ nej suj si sinûn nanj ánj. ¹⁷ Nuguan' ga'mînj, nî sê Ma'an Señor huin sa rikî ga'mînj, man si ga'min sinún ma'án, sî huin ruhuâj ga'min hue'ê rayi'í ma'an nanj ánj. ¹⁸ Dadin' ûta gà'li nej síi ga'min hue'ê rayi'í nej ma'an nej sô', huê danj nî ga'min hue'ê rayi'í ma'án. ¹⁹ Úta hue'ê chrûn nej suj, sanî nùkuaj ruhuâ nej suj ni'ín nej suj nej sí a'min sinún. ²⁰ Nî hua nùkuaj ruhuâ nej suj ni'ín nej suj nej sí gi'hiaj guesâ si gi'hiaj sun chre nej suj riñan nej sô', nî garânj sun nej sô' si guesâ nej suj guendâ gahuin yîru'hue nej sô', nî garânj yina nej suj si

ganakaj nej sô' si'hiaj nej suj, ni garânj yina nej suj si gâ'nîn' nej sô' riñan nej suj, ni garânj yina nej suj si gara'hui nej sô' riñan nej suj. ²¹ Ni giri'í sinà'àj a gâtà dânanj gūnîn nej suj, sanj nitaj si gisj ruhuâ nej ñũnj gi'hiaj nej ñũnj dânanj nga nej suj mánj.

Sanj ñan nitaj si yu'hui' a'ngô nej sô' ga'min nej sô' ngà nej suj huê danj ni nitaj si guyu'huí ga'min dânanj nga nej suj mánj. ²² Sí a'min nânj hebreo huin nej sij nî'. Huê danj nanj ga'mînj nânj hebreo nanj ánj. Sí israelita huin nej sij nî'. Huê danj huín nej nanj ánj. Da'nin si'nîn Abraham huin nej sij nî'. Huê danj huín nej nanj ánj. ²³ Huin nej sij si-musû Ma'an Cristo nî'. Ni dânanj huín doj si-musû Ma'an Cristo gâ' da' nej sij, (ni ga'mînj dâj rûn' ga'min sí sinúun). Sanj dânanj úta gi'hiaj sũnj gâ' da' nej sij, ni dânanj úta gâ'li gatu dukuâ ga'a gâ' da' nej sij. Ni dânanj úta gâ'li gañũnj gâ' da' nej sij, ni úta gâ'li ruhuâ gâhuij rayi'í Ma'an Jesús. ²⁴ Gâ' gisj ùn'ùn' gañũnj gi'hiaj nej judío, ni da' ñũn guta' nej sij ko yinun' ga'anj nne'e yichrâ. ²⁵ Huà'nînj duguañun nej sij ngà rutsii ñũnj; 'ngo ñũn garrũn nej sij hiěj ñũnj; ni huà'nînj ganaga' barkû ñũnj huâ ruhuâ nnee, ni 'ngo ñan'an ni 'ngo gui gitá barkû ñũnj hua riñan nne ña'anj ni ganîn ruhuâj si si gananinj gâ' mánj; ²⁶ úta gaché ñũnj, ni úta hai hua ruhuâ kîn gachîn, ni úta mân sí tũu chrej gachê, ni úta hai hua riñânj gi'hiaj nej sí mán yinân, ni úta hai hua riñânj gi'hiaj nej sí nâsinũnj un, ni huê danj nanj ga hai riñânj nga gané ruhuâ yuman' snà'anj an gi'hiaj nej gui, huê danj nanj ga hai riñânj nga gachê riñan hio'ó nâkòo, huê danj nanj ga hai riñânj nga huâ riñan nne ña'anj, huê danj nanj ga hai nga gi'nîn siganîn nej dinînt huin sí gidigañu'unj un; ²⁷ úta gi'hiaj sũnj ni úta gininâ, úta ganarîj nnej e riñânj, ni huê danj nanj úta ganachinj yi'naa rikí ni úta ganakó nnee, úta gâ'li ga gînìnè, ni úta ganũn nuhuij ñũnj ni ganahuij sigan'án.

²⁸ Sanj hua nanj gachin gâ'nânj a'ngô nej sa giran'án, ni da' gui, ni úta huin ruhuâj ni'ín daran' nej dinînt huin si-nùhuí Ma'an Jesús. ²⁹ Hiô' ni man 'ngo rîn nej suj chrũn

ga'nan' nga nanj nîn', nî ñùnj nî nitaj si chrùnj ga'nanj nga ùn', nî si hua 'ngo sí gi'hiaj gininj a'ngô nej dinînt riñan gakin'in, nî nitaj si chrùnj ga'man ruhuâj ni'in sí gi'hiaj gininj dinînt dânj riñan gakin'in rà' saj ùn'. ³⁰ Nî si hua 'ngo sa ràyì'ì ga'min hue'é, nî dânanj dùgùnàj huaj si gàtâ si huín sí ninaj chre nanj ánj. ³¹ Nî hua niñan si ga'min hue'é' nî gachro' chra'a riñan Ma'an Ña'anj huin Rej Ma'an Señor Jesús daran' diû, nî ni'in Ma'an si ga'minj nuguan' yàngà'a. ³² Nga gané ruhuâ yuman' snà'anj Damasco, nî ganîn gobernador nîkaj sun riñan Rey Aretas nej sí dugumîn ñùnj, guendâ ruhuâ nej sô' gida'a nej sô' ñùnj; ³³ nî ga'nîn nej dinînt ñùnj ruhuâ 'ngo yugúti nî guduninj nej sô' ñùnj riñan bentana tàj riñan hiěj yìngà xi nun rukû yuman' snà'anj dânj, huê danj nî gahuij ne' ye'e nî gananînj nî nun girì' nej sij gida'a nej sij ñùnj mánj.

Sa ganîn Ma'an Ña'anj an riñan Pablo

12 Nitaj si dùgùnàj huaj si ga'min hue'é rayi'í ma'án mánj; sanì gànàtâj rayi'í sa ganîn ma'an Ña'anj an riñanj nî rayi'í sa ginì'ín gi'hiaj Ma'an Ña'anj an. ² Ni'in 'ngo sí nìkò' rukû Ma'an Cristo, nî gà' gachín yìgàn'anj hio'o gahuin nga guxun Ma'an Ña'anj an ga'anj sô' nda ñan hua huà'nìnj yàtâ'a, nî si ga'anj sô' hiuj dânj ngà nneè kú sò' nî'. Nî dàj huaj sanì nun ni'in mánj, nî si ga'anj sô' man ngà nanè nimân sô' hiuj dânj nî'. Nî dàj huaj sanì nun ni'in mánj; 'ngo rìn Ma'an Ña'anj an huin sa ni'in nanj ánj. ³ Ni'in sí dânj sanì nun ni'in si ga'anj sô' ngà nneè kú sô', nej si man nanè nimân sô' ga'anj nî' dàj huaj mánj; 'ngo rìn Ma'an Ña'anj an huin sa ni'in nanj ánj. ⁴ Nî ginikaj Ma'an Ña'anj an ga'anj sô' yuman' ña'anj, nî gunîn sô' nuguan' sî girì' gànàtò' mánj, nuguan' sî ga'hue gànàrì' síi dàj gànàtâ' sô' mánj. ⁵ Rayi'í sí danj huin si ga'min hue'é; sanì sî ga'hue ga'min hue'é rayi'í ma'án mánj, sa gàtâ huin si huín sí ninaj doj. ⁶ Sanì si ruhuâj ga'min hue'é, rayi'í ma'án nî sê man si ga'minj guendâ nitaj si chrùnj ganakaj guendâj dàj gi'hia mánj, dadin' nuguan' yàngà'a huin

sa ga'min; sanj sɨ ga'minj nej gâ' mánj, da'nga nɨ sɨ gi'hia si ganin ruhuâ a'ngô nej sô' si úta gahuín doj àsij nâ, gâ' da' sa gi'hia hiaj, nɨ dàj gunin a'ngô nej guiì rayi'í.

⁷ Da'nga nɨ sê rayi'í sa niko gidigân Ma'an Ña'anj an riñanj gi'hiaj si ganachi nika ma'án nɨ ganin ruhuâj si huín 'ngô sí niko xi, nɨ dàj rún' gi'hiaj tanj an nga ga'an nneè ku huê danj úta giran' sàñunj, dadin' gara'hui 'ngô si-musú sichre yi'nín riñanj; da'nga nɨ sɨ ganin ruhuâj si úta huín doj; ⁸ nɨ gâ' gisj huà'ninj gachín nì'hia riñan Ma'an Señor si ga'ne sañun dânj riñanj. ⁹ Nɨ gata gunín: Ga nùkuaj ruhuâ' dadin' úta niko sunu u rikj riñan', dadin' nga gininaj ruhuâ' nɨ dânanj niko girikj si-guesâj riñan', huê rayi'í dan nɨ dânanj ga'min hue'é rayi'í ma'án nga nitaj guesâ riñanj, da'nga nɨ gùyùmàn si-guesâ Ma'an Cristo riñanj. ¹⁰ Rayi'í dan, nɨ guendâ 'i ruhuâj ni'ín Ma'an Cristo nɨ dânanj ganahuin nihià' ruhuâj nga 'hia si ganahuij si guesâj, nɨ huin nihià' ruhuâj nga ran' nej guiì ñunj, nga hua sa gachin riñanj, nga gata ra'a nej sij ñunj; nga úta huin ruhuâj; dadin nga 'hia si nitaj guesâ riñanj nɨ dânanj úta ganahuin nùkua gi'hiaj Ma'an Ña'anj an.

Úta huin ruhuâ Pablo ni'in sô' nej dinint nne ruhuâ yuman' snà'anj Corinto

¹¹ Ga'minj dàj rún' ga'min 'ngô sí na'hue gayakaj guendâ rayi'í guendâ ga'min hue'é rayi'í ma'án; nɨ nej suj gi'hiaj guesâ si gâ'min dânanj, nej suj da'hui ga'min hue'é rayi'í; dadin' sê sɨ huín sí ninaj doj gâ' da' nej sí gataj si huin nej sô' sí ga'anj gidigân sinin, ñunj huin si huín sí ninaj chre. ¹² Nɨ dàj rún' ga daran' sa gi'hiaj 'ngô sí ga'anj gidigân sinin, huê danj ga nej sa gi'hia gini'in nej suj nɨ ganahuin nej guiì gi'hiâ siganinj nej suj nɨ úta nùkuaj ga ruhuâj, nɨ ga nej da'nga'a gi'hiâ, nɨ gahuin ña'anj ruhuâ nej suj rayi'í nej sa gi'hia dadin' ganahuin nej guiì orâ chre gi'hia siganinj nej suj. ¹³ Ginikaj nej suj nimân niko rayi'í si gi'hia si gina'an ruhuâ nej suj, sanj man 'ngô rín sa gi'hia ngâ nej suj huin si gunâj rùkù nej suj

riñan a'ngô nej dinînt huin si-nùhuì Mạ'an Jesús, rayi'í guendâ nun gâchìn si gurugũñu'unj nej suj ñùnj.

Gataj Pablo si ga'anj gini'hiaj sô' dukuán huà'ninj ñan màn nej dinînt

¹⁴ Hiaj ru'huaj, ni gâ' hua yuguí guendâ gùchij dukuán huà'ninj ñan màn nej suj; sanì sị gi'hia si gùtìn' sta'u nej suj, dadin' nitaj si ga'nín ñanj si'hiaj nej suj mánj, ngà nej suj huin ruhuaj gâ'mìn, dadin' sê da'ní sí dânj huin sa gâ'huì' san'anj an riñan sô' mánj, mạ'an sô' huin si da'huì gâ'huì' san'anj an riñan da'ní sô'. ¹⁵ Ni rayi'í dan ni dânanj ñhià' hua ruhuâj gùtìnj si-sàn'àn rayi'í nej suj, ni huê danj ñanj nitaj si gâhuin si garan súnj doj si-guesâj rayi'í nej suj dadin' 'ì ruhuâj ni'ín mạ'an nimân nej suj. Nùnj huin si doj hua 'ì ruhuâ nej suj ni'in nej suj ñùnj.

¹⁶ Sanì ni'ín si ga ruhuâ nej suj rayi'í sa gatâ, dadin' nun gùtìn' nej suj si-sàn'ànj nej suj gi'hiâ. Sanì huâ da'aj nej sô' taj, si ùta sà' chrùnj dàj gi'hia rayi'í dan ni gininj nej suj yinùu gi'hia gataj nej sô', ¹⁷ nga ga'nín guchi' gini'hiaj a'ngô nej sô' ñan màn nej suj ni gi'hia si gidigañu'unj nej sô' ni ga'nêj nej sô' si-sàn'ànj nej suj ñanj nîn'. ¹⁸ Ni gachín ñ'hia riñan Tito si gùchì' gini'hiaj sô' ñan màn nej suj, ni ga'nín guchi' a'ngô dinînt ngà sô'. Ni ga'nêj ya' Tito san'anj an riñan nej suj ñanj nîn'. Ni sê guñan gi'hiaj sun nguèj ñùnj rà' saj ùn'. Ni guñan ganin ruhuâ nguèj ñùnj rà' saj ùn'.

¹⁹ Ganin ruhuâ nej suj si ganachin' nej ñùnj nimân niko rayi'í nej ñùnj nîn'. Sanì gini'in Mạ'an Cristo sa ga'min nej ñùnj; sanì daran' nej nuguan' ga'min nej ñùnj ni ga'min nej guendâ ganahuin nùkuaj ruhuâ nej suj ñanj ánj. ²⁰ Yu'huí dadin' si nga gùchij ñan màn nej suj, ni gànàrì'ij si ninin nìn' 'hiaj nej suj mân nej suj, ni sị garan' ruhuâ nej suj sa gâ'mìn dadin' man si garan nej suj riñan nej dugui' nej suj, gahuin yikòj ruhuâ nej suj, man si gina'an ruhuâ nej suj, man si guchra' da'aj nej suj nej dugui' nej suj, ni ga'min yì'ì nej suj

riñan nej dugui' nej suj, ga'min nej suj rayi'f nej dugui' nej suj, ni ùta huin nej suj ruhuâ nej suj, ùta aguâj nej suj nej dugui' nej suj; ²¹ ni nga nànikàj ñún gùchij ñan màn nej suj ni ùta girì'ij sinà'aj a rayi'f gakin' gi'hiaj da'aj nej suj, gahuin ni nda dugue'é rayi'f nej sô' gi'hiaj gakin'in siganinj nej suj, dadin' nun gànànikàj ruhuâ nej sô' rayi'f nej sa kij gi'hiaj nej sô', ni rayi'f guendâ gaché sigrà' nej sô' ni ùta gahuin ruhuâ nej sô' nngaj nej sô' ngà ahuin nanj nej siyànàa.

Guchruj sun Pablo riñan nej dinñt

13 Huê nan huin gisij huà'ninj gùchij ñan màn nej suj. Ni daran' nej nuguan' gi'hiaj hið' rayi'f 'ngo gui' gi'hiaj gakin'in ni da'hui ga huij nej si huà'ninj gui' gini'in yàngà' sa gahuin. ² Ni gatâ rayi'f nej sí gà' gi'hiaj gakin'in, ni gatâ riñan daran' nej suj ni dàj rûn' huin si nikinj ngà nej suj huin, sani nitaj si nikinj ngà nej suj sani gachrûn ñún riñan nej sí gà' gi'hiaj gakin'in, ni huê danj nanj huaj nuguan' nânj riñan nej suj, ni asà' guchí ñan màn nej suj ni si dânanj huaj siganinj nej suj ni si ginikâ nimân niko ngà sa gi'hiaj nej suj mánj. ³ Sa ruhuâ nej suj gini'in nej suj huin si yàngà' hia ni Ma'an Cristo huin sa gi'hiaj ga'minj dânanj riñan nej suj. Ni Ma'an Cristo ni sê doj dânanj ga'min riñan nej suj mánj, dadin' dânanj ùta nùkuaj ga'min riñan nej suj gà' nanj ánj. ⁴ Dadin' yàngà' ni Ma'an Cristo ni huin 'ngo sí nitaj guesâ nga godoko' nej sij riñan rugutsi Ma'an, sani ngà si-nùkuaj Ma'an Ña'anj an ni nne ni'naj. Ni huê danj nanj nej ñúnj ni nitaj guesâ nej ñúnj, sani ñan nikaj dugui' nej ñúnj ngà Ma'an Cristo ni ganahuin nùkuaj nej ñúnj gi'hiaj Ma'an Ña'anj an guendâ gunanj gitsi nej ñúnj riñan nej suj.

⁵ Nadigi'ñún nej suj ma'an nej suj si yàngà' hia guyumân ruhuâ nej suj ni'in nej suj Ma'an Ña'anj an; ni ganakaj guendâ nej suj dàj hua nej ma'an nej suj. Ni nun ni'in nej suj dàj hua nej ma'an nej suj ni nun ni'in nej suj si nne Ma'an Cristo ruhuâ nimân nej suj rà' saj ûn. Ni si nun ni'in nej suj ni ruhuaj gata si nitaj Ma'an Cristo nne ruhuâ nimân nej suj mánj.

⁶ Gà'nà'huì si gini'in nej suj si nun girè' nej ñûnj dadin' nne Ma'an Cristo ruhuâ nimân nej ñûnj. ⁷ Ni gachín nì'hiaj nej ñûnj riñan Ma'an Ña'anj an si gurugûñu'un ni sî gi'hiaj nej suj gà' si 'ngo sa a'nan'an, ni sê sî huin ruhuâ nej ñûnj si gataj nej suj si huin nej ñûnj sí gà' gunukuaj dunahuij si-sun, sa ruhuâ nej ñûnj huin si nej suj ni gahuin chrûn nej suj gi'hiaj nej suj sa sà'a, ni nùnj huin si dàj rûn' gi'hiaj sí girè' gi'hiaj nej ñûnj sanì ga'hue gùnùkuaj nej ñûnj dunahuij nej ñûnj si-sun nej ñûnj. ⁸ Dadin' nej ñûnj ni sî ga'hue gunin' nej ñûnj ngà nuguan' yàngà'a ni sa gi'hiaj nej ñûnj huin si duna'huej nej ñûnj rayi'fì nuguan' yàngà'a. ⁹ Ni rayi'fì dan ni gahuin nìhià' ruhuâ nej ñûnj si gahuin nej ñûnj sí nitaj guesâ nìko, ni dânanj garan' ruhuâ nej ñûnj si ganahuin nùkuaj nej suj; ni hua ñanj gachín nì'hiaj nej ñûnj rayi'fì nej suj si hue'ê nagì'hiaj nìkà nej suj ma'an nej suj riñan Ma'an Ña'anj an. ¹⁰ Nga nìn' gâchin gùchìj ñan màn nej suj ni gachrûnj ñanj karta nan hua riñan nej suj, ni nga gùchìj ñan màn nej suj ni sî garânj súnj nuguan' nùkuaj nga gà'mìn, sanì si ruhuâj ni ga'hue gà'mìn nuguan' nùkuaj riñan nej suj dadin' nìkaj sùnj riñan nej suj gi'hiaj Ma'an Señor guendâ nagì'hiaj nùkua ruhuâ nej suj, ni sê sî riki Ma'an Señor suun riñanj guendâ gi'hia si ga'anj ni'hia nej suj mánj.

Ga'nín sij nuguan' ni'ñanj ganahuij ni ga'min hue'ê sij riñan nej dinînt

¹¹ Duna'huí nuguan' gata gunin nej suj ñanj dinînj, ga nìhià' ruhuâ nej suj, ni nagì'hiaj nìkà nej suj ma'an nej suj, nàgà'huì nej suj nuguan' nùkuaj rùhua riñan nej dugui' nej suj, ni guñan ganin ruhuâ nej suj; ni ga dìn'inj gimàn nej suj ngà nej dugui' nej suj, ni Ma'an Ña'anj an gi'hiaj hua dìn'inj ni Ma'an Ña'anj hua 'ì ruhuâ ni'in nê' gane ngà nej suj. ¹² Ni ga'min nej suj nuguan' ni'ñanj an ngà 'ngo ni a'ngô nej dugui' nej suj ni gida'a nej suj ra'a 'ngo ni a'ngô nej dugui' nej suj. ¹³ Ni ga'nín

daran' nej dinînt nîkò' rukû Ma'an Cristo 'ngo nuguan' nî'ñanj
an huaj riñan nej suj.

¹⁴ Si-sunuj Ma'an Señor Jesús, nî sa 'ì ruhuâ Ma'an Ña'anj
an, nî Ma'an Espíritu Santo gane nî ginikaj dugui'ij ngà daran'
nej suj. Nî huê danj huiñ nanj ánj.